ABONNEMENTS

Indochine		Union postale	
Un an.....	8$00	Un an.....	10$00
Six mois...	5 00	Six mois...	6 00

Annonces Légales

0$50 la ligne de 6 points sur justification de 6 centres quelle que soit la page.

Annonces Commerciales

On traite à forfait

Đông-Pháp Thời-Báo

NĂM THỨ HAI SỐ 109
Ngày thứ sáu
3 Octobre 1924

Tổng-lý kiêm Chủ-Bút
NGUYỄN-KIM-ĐÍNH

Le Courrier Indochinois

東法時報

MỖI TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN, NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

BÁO QUÁN
71, đường Mac-Mahon, 71
SAIGON

Dây thép nói (Téléphone)
Số 324.

GIÁ BÁN

Đông-Pháp		Ngoại-Quốc	
Một năm....	8$00	Một năm...	10$00
Nửa năm...	5 00	Sáu tháng..	6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thơ đề gởi cho
M. NGUYỄN-KIM-ĐÍNH

Báo báo về việc buôn bán hay là việc gì xin thương nghị trước

LEGAL DEPOSIT No 2862

Cuộc Hội-nghị tại Luân-Đôn

Hạ-tuần tháng sáu vừa rồi, sau khi nước Pháp dựng thành tòa Nội-các mới song, vì cái chánh sách của tòa Nội-các cũ đối với việc ngoại-giao có nhiều điều nghiêm khắc quá khiến cho Đồng-minh có ý không dặng thỏa thuận, cho nên Chánh-phủ Pháp có phải quan Tổng-lý tòa Nội-các kiêm Ngoại-giao-bộ Tổng-trưởng sang Luân-đôn là thủ-đô nước Anh điều-định mọi vấn đề cho ổn-thỏa. Vậy trong cuộc hội-nghị tại Luân-đôn chỉ có quan Thủ-tướng Edouard Herriot và quan Thủ-tướng Mac-Donald là hai nhà lãnh-tụ trong chính-giới Pháp và Anh thương thuyết mấy nhau.

Trong cuộc hội-nghị của hai quan thủ-tướng, thì những dự kiến của hai ngài về cái vấn đề lập một hội-đồng gọi là « Uỷ-viên giám-định » (Comité des Experts) để chỉnh đốn nền tài chính nước Đức và dựng một « Hội-đồng bồi thường » (Commission des Réparations) để biện nhận những trái khoản của Đức là những vấn đề lớn lao có can thiệp riêng đến cuộc giao-hiếu của mấy nước Đồng-minh; bổn phận mình là « tôi đòi» núp dưới quyền của Chánh phủ bảo-hộ, dâu giám lạm bàn đến, nay chỉ xin bàn về cái vấn đề bãi binh (désarmement) ở mặt sông Rhur là một cái vấn đề trọng- đại chẳng những có quan-hệ đến cuộc hòa-bình của Pháp, Đức mà còn có ảnh-hưởng đến việc công-hòa của vạn-quốc.

Muốn giải-quyết đặng cái vấn-đề đó, quan Herriot biết rằng nếu dùng cái chánh-sách đàn áp tức là cái chánh-sách « tiêu-cực đề kháng» (résistance passive) mà đối với nước Đức, cứ đóng quân chiếm cứ ở mạn sông Rhur hoài, thì chẳng có lợi gì mà việc ngoại-giao vì đó lại phải đình đốn, và lại cái chính-sách đó chẳng qua thi-hành nhất-thời để thị-uy với Đức, chớ không phải là một cái chánh-sách có thể thi-hành vĩnh-cửu đặng.

Vì thế trong cuộc hội-diện với quan Mac Donald, quan Herriot có đề-xướng lên hai cái lý-thuyết để đem đối chiếu so sánh cân nhắc xem sau này cần phải giải-quyết cái thuyết nào hợp với công-lý và nhân-đạo hơn, cuộc hòa-bình của thế-giới sau này là trông ở sự chiến thắng của thuyết nọ với thuyết kia vậy. Vậy hai cái chủ-nghĩa mà các ngài đang theo đuổi để giải-quyết là chủ-nghĩa gì? Người nào không hăng để tâm nghiêm-cứu về việc thế giới thì không nói, còn ai ngày nay đã có ý coi xa nhìn rộng đến cái tình-thế trong thế-giới thì đều biết rằng hai quan thủ-tướng đang bàn-khoản cân nhắc hai cái lý-tưởng chủ-nghĩa (idéalisme) và vật-chất chủ-nghĩa (matérialisme) để xem đảng nào hợp-nghi hơn thì đem ra mà giải-quyết.

Trước nhất, hai ngài bàn bạc mấy nhau định thực-hành cái lý-tưởng chủ-nghĩa nghĩa là lấy công lý, lấy nhân đạo mà xử-trí với kẻ cựu địch vì xưa nay, không cần phải tán tụng, ai cũng đã từng nhận rằng nước Pháp là một nước trọng lý-tưởng, trọng công-lý, trọng nhân-đạo, đối với ai cũng muốn lấy cái chánh sách khoan dung đại độ mà xử-trí, cho dầu đối với kẻ thù hay là các thuộc-quốc, không từng bắt ai nhu-thuận phải theo mình bao giờ đề cho người phải ấy này. Nói rút lại cái chánh sách của nước Pháp là cốt để cho người ta « kính phục » mà theo chớ không phải để cho người ta « sợ hãi » mà theo. Nước Pháp không phải ngày nay mới có cái « đức » qui ấy, cổ-lai đến giờ nước Pháp hằng có cái đức qui ấy, trong sử sách còn ghi chép dặng nhiều dấu tích để chứng-minh cho những lời biện-giải này. Chắc các bạn độc báo, ông nào coi qua sử-ký Pháp cũng đều biết rằng hồi tháng bảy năm 1776, lúc Hoa-kỳ (Etats-Unis) giấy lên chống với quân Anh để khôi-phục lại nước, tuy nhờ dặng ở dân-khí mạnh, song cái công-to không khỏi nhờ một phần ở nước Pháp vì nhân đạo phải những nhà Rochambeau, Lafayette v. v. sang cứu giúp. Lại còn việc kháng nghị cái tục sắc nô (esclavage) cũng là do ở nước Pháp khởi xướng lên cho nên thế-giới ngày nay ta mới đặng cái hạnh phước, khỏi phải coi thấy sự buôn bán người như buôn gà hay bán vịt vậy. Ấy là mới kể qua vài việc nước Pháp vì nhân-đạo mà ra tay thi-thố. Lại còn những sự phát-minh về khoa-học (découvertes scientifiques) của nước Pháp đã giúp ích cho loài người đặng là bao, song đó là thuộc về vật-chất, ta không bàn đến, mà nếu có nói đến, thiết tưởng viết tới hàng mấy quyển sách cũng không đủ để tán dương cái lòng nhân đạo của nước Pháp vậy.

Vì nước Pháp là nước giàu cái lòng nhân đạo như vậy, cho nên tuy ngày nay đặng nước Đức bó tay chịu hàng, về cái vấn-đề bồi thường, nước Pháp muốn lấy « tịnh » mà không muốn lấy « lý » mà xử nghĩa là nước Pháp không muốn cái chủ-nghĩa « áp, chế» mà xử với nước Đức trong cái lúc nước rối dân quân này làm vẻ vang, nước Pháp muốn lấy cái chủ-nghĩa ôn hòa mà xử với Đức để Đức cảm cái lòng « nhân » của mình mà tự xử vậy.

Tuy nhiên nếu nước Đức là một nước biết trọng công-lý, thì cái lý-tưởng chủ-nghĩa kia đem ra mà thi-hành mấy nhau còn gì êm đềm bằng, bản-ý nước Pháp muốn lấy nhân-đạo mà đối với Đức, song khốn thay nước Đức vốn là một nước xưa nay lấy cường-quyền làm trọng, nào biết có chịu thờ phụng cái lý-tưởng chủ-nghĩa không? Nhân vì e nước Đức không biết có lấy công-lý làm trọng không, cho nên quan Herriot có tỏ chính-kiến của mình rằng nếu giải-quyết cái « lý tưởng chủ-nghĩa» không ổn, thế tất phải dùng đến cái « vật chất chủ-nghĩa » tức là lấy võ-đoán mà xử-trí vậy. Nếu sau này lấy ôn hòa mà xử với Đức không xong mà phải dùng đến võ lực, thiết tưởng là một việc bất đắc dĩ cho nước Pháp bởi vì nước Pháp nghiệm rằng cái trận đại chiến tranh máu chảy thành sông, thây chất thành non vừa rồi, người đời còn đang ngậm ngùi than khóc chưa ráo nước mắt, lẽ đâu ngọn lửa chiến tranh vừa tắt mà lại không ngăn ngừa đặng để cho nó lại nhóm lên!

Nước Pháp bây giờ rất sẵn lòng rút quân ở mạn sông Rhur về, song phần nào e Đức là một kẻ chứa sẵn cái thù thiên cổ (haine héréditaire) có ngày phản bội lời ước mà trở mặt; cứ theo như dư luận các báo Tây sang gần đây, nước Pháp đang phân vân do dự bởi vì chính có một vài nhà quân đội Pháp khi qua Đức về có tường thuật rằng nước Đức vẫn âm mưu tiềm tàng vật-liệu, dưỡng uy súc nhuệ để báo thù, cho nên nước Pháp còn do dự chưa bãi binh về, và lại còn phần nào e ngộ nhất dân nếu Đức giảo giờ, biết Đồng-minh có ra tay thảo trừ quân Điêu-Đương với mình không? Mà hiện về vấn đề này các Đồng-minh còn ngần ngại chưa giả lời ra sao. Vì thế quan Herriot sang Anh đem bày hai cái thuyết để thương nghị với quan Mac-Donald, xem nên giải-quyết ra thế nào. Xem ra nước Pháp, quan Mac-Donald rất tán thành những chính kiến quanh Herriot song những vấn đề này tuy đặng hai quan thủ tướng đã biểu đồng tình mà chậm chước thương nghị với nhau song thế nào nay mai cũng phải đem ra Hội Vạn-quốc (Ligue des Nations) giải-quyết mới xong. Không biết ý-kiến của hội Vạn-quốc nay mai xử trí thế nào ta chưa biết, song ta cũng có thể đoán rằng đã đặng hai nhà lãnh-tụ trong chính giới hai nước có thế-lực là Pháp và Anh đồng-tình hưởng-ứng thì tất sau này nước Đức chỉ còn đợi ngày mà dơ tay ra kỷ tuân-nhận những điều-ước của hội Vạn-quốc và có thể dự mong rằng thế giới tất sẽ cộng hòa mà không còn phải nơm nớp lo sợ cái nỗi « thành cháy vạ lây » nữa.

HỒNG-HẢI.

HOÀN-HẢI TẦN-VĂN

CÁI NẠN ĐÓI KHÁT ĐỐI VỚI CƠ THỂ NGƯỜI TA

Từ ngày nước Nga bị khốn đốn về cái nạn đói khát đến giờ, các nhà bác-học nước Nga được một dịp kê cứu về cái ảnh-hưởng của nạn đói khát đối với cơ-thể người ta.

Các nhà ấy khảo nghiệm về 2.114 người bị nạn đói khát trong ba năm trời. Trong ba năm ấy người chết lần đi cũng nhiều, còn những người sống lại cứ sáu tháng lại cân một lần.

Các nhà ấy khảo nghiệm ra rằng người ta ăn uống đói khát trước nhất sức nặng giảm đi, giảm đến 30 0/0 là cùng. Trước tiên mỡ mất dần, rồi đến thớ thịt nhỏ và nhẹ đi. Sau nữa buồng gan heo hắt. Tim với gân nghe chừng không việc gì cả. Chiều cao thân thể cũng có giảm. Đàn ông thì mất từ 3 đến 5 centimètres.

Những người trẻ tuổi bị đói khát lại còn hao mòn hơn nhiều, nhưng đến khi được ăn uống no nê lại chóng lại lắm. Các nhà bác học nước Nga nói rằng: người ta đói khát cái sọ cũng bé khô đi, nhưng điều ấy không lấy gì làm chắc. Có lẽ phần thịt da bọc ở ngoài mòn đi, thì đầu trong hình nó khác trước, chớ sợ không khi nào đổi được. Bề ngang mặt thường hao hơn là bề cao, vì vậy mặt người đói khát trông dài ra.

Tóc mọc chậm, hay rạng, và chóng bạc; da khô đi, mất mềm mại. Đi đứng yếu đuối và không vững; lưng còng xuống, tình dục mất hẳn, Sinh đẻ ít, đẻ thì hay đẻ non, trẻ con sinh ra xấu xí, mà hay chết. Những người đói khát, ăn các chất không tiêu, lại sanh ra đau tì vị Lở ngọt dầu đinh rất nhiều, mà hay sinh ra nặng lắm.

MỘT PHƯƠNG THUỐC MỚI

Mới đây một nhà Y-khoa bác-sĩ Pháp nghĩ được một phương thuốc, dùng tiêm cho người cần phải chích mỡ, để khi chữa cho đỡ đau. Ông nói rằng: trước hết tiêm cho người ốm một mồi thuốc morphine-scopolamine, nửa giờ sau, lại tiêm vào mạch cho người ấy 10 hay 15 centimètres cubes thứ thuốc ngủ Sommifène. Thỉnh thoảng có cần lại cho người ấy ngửi thứ thuốc ngủ chloroformo nữa. Như thế thì bệnh nặng muốn chữa lâu cũng được, không quan ngại gì cả. Người ốm có thể ngủ được hai ba ngày, thỉnh thoảng lại có thể đánh thức dậy cho ăn uống được.

HAI THẰNG BÉ CON TOAN ĐI BỘ TỪ PHÁP SANG ẤN ĐỘ

Hai thằng bé con người Pháp, tên là Raymon Vargnier và Léon Bocquet, vào khoảng từ 12 đến 14 tuổi cả, tự nhiên bỏ nhà cha mẹ đi biệt mất từ hôm 30 tháng 6 mới rồi. Chúng nó định sang du-lịch bên An Độ, nhưng vì không có tiền nên mới giắt nhau đi bộ.

Mãi đến 29, tháng 7, cha mẹ chúng nó cũng chẳng biết đi đâu, thình lình tiếp được những tranh ảnh của chúng nó gởi từ bên nước Áo về, mới yết thị rằng: nếu ai tìm được mấy ông *tiểu-du-lịch-gia* ấy mà đem về, thì xin thưởng.

Quả nhiên, ở bên nước Áo, có người bắt được. Giầy dã rách mướp cả ra, mà bữa đói bữa no, đêm nằm ngoài sương, mà xem chừng chúng nó không lấy làm khổ sở gì lắm. Thế là chúng nó đã qua lọt được 8 dồn ải không có giấy thông-hành, và đã đi bộ được 1400 kilô-mét trong 40 ngày.

KHIÊNG NHÀ Ở CHỖ NÀY SANG CHỖ KIA

Cái nhà đột ngột mấy tầng, trông nặng nề to lớn thế, mà bây giờ muốn dời nó đi chỗ khác, chỉ có phá đi mà làm lại là được, như bên Hoa-kỳ, thì họ có cách khiêng cả cái nhà ấy rời đi, mà chẳng hư hỏng gì cả. Cách ấy không những người Hoa-kỳ chiếm được độc-quyền, mà bên Bỉ cũng hay làm như thế.

Cách đây ba năm, các nhà Kỹ-sư nước Bỉ đã khiêng hẳn được nhà ga Boun ở Anvers xê ra chỗ khác, để làm thêm đường xe lửa.

Bây giờ lại sửa soạn khiêng một cái nhà còn khó khăn hơn thứ nữa, là làm một cái nhà thờ, thì phải khiêng cái ngọn tháp nhà thờ ấy cách xa ra mười thước. Ngọn tháp ấy có đã 600 năm nay, vì đã xưa cho nên muốn giữ, mà tính đến cách khiêng đi. Ngọn tháp ấy cao 40 thước, bề cạnh 10 thước, nặng 3 vạn tấn, thế mà nay khiêng đi, thật là công-trình to lắm, xưa nay chưa thấy bao giờ.

TỈNH MỘNG

GIA-ĐÌNH TIỂU-THUYẾT

(Tiếp theo)

Yến-Tuyết nghe nói như vậy thì lau nước mắt rồi cười. Kỳ-Tâm day lại thấy bà Phủ với Tế-Thế đương ngồi chăm chỉ mà nghe, còn Trường-Xuân đi vòng lại đứng gần cửa sổ. Kỳ-Tâm thở dài ra rồi nói rằng:

— Có theo tôi không được.

— Sao vậy? Hay là thầy ngại vì chút con này chăng?

— Không. Nó mới năm sáu tháng mà biết gì. Đã vậy mà theo khai sanh thì nó là con của tôi, nếu tôi nuôi dưỡng dạy dỗ nó thì lớn nó giống tôi, chớ nó theo ai mà tôi ngại.

— Vậy chớ tại sao mà thầy dụ dự. Hay là thầy chê tôi là gái hư thất tiết nên thầy không dành kết duyên với tôi chăng? Thưa thầy, tôi tuy hư hèn, nhưng mà nhờ thầy chỉ dường hắc bạch, nên bây giờ tôi đã biết lẽ chánh tà rồi, lẽ nào tôi dám đeo bòng lạm dự bổ kinh. Tôi xin theo thầy đây là vì mang ơn thầy bảo bọc danh tiếng cho tòng môn tôi, lại thấy thầy như nhánh bông sen, ở dưới bùng vượt lên mà không lấm bùng, nên tôi nguyện đi theo trước là đền ơn cứu giúp, sau nữa học đòi thanh bạch.

— Không. Cô là con nhà quan, tôi là đứa hèn hạ, tôi dâu dám chê cô. Mà theo lời cô nói nãy giờ thì tuy gươm trinh của cô đã dục rồi, song tấm lòng của cô chưa chút bợn. Tôi mà được vợ như cô thì may mắn biết chừng nào. Ngặt vì tôi là đứa chán đời, đã không màng thú giàu sang, mà lại còn khinh khi màu son phấn, bởi vậy tôi sợ cô theo tôi thì cô cực khổ mà lại chẳng vui nữa chớ.

— Thưa thầy, thôi giàu sang tôi cũng ngán rồi, giàu chừng nào càng bất nhơn, sang chừng nào càng gian dối, chớ giàu sang như họ vậy mà quí gì.

— Vì như tôi nghèo cực lắm, cô cũng theo hoài nữa sao?

— Chừng nào tôi chết mới thôi. Thầy có cơm tôi ăn cơm, thầy có cháo tôi ăn cháo. Nếu cháo cơm không có phải ăn bắp ăn khoai tôi cũng chịu.

— Vì như ngày sau cô bảy tôi là đứa ăn trộm cô cũng còn chịu làm vợ tôi nữa sao?

— Không lẽ thầy là người gian. Mà đời nầy thiên hạ họ dực tiền nhau, ai dực được nhiều họ lại khen là giỏi, bởi vậy dầu thầy có ăn trộm đi nữa, bất quá thì cũng như họ, chớ không quấy gì hơn».

Kỳ-Tâm nghe Yến-Tuyết nói tới đó thì động lòng rưng rưng nước mắt, rồi thò tay vào tuổi móc ra một bó giấy bạc quăng ngay trước mặt Trường-Xuân mà nói rằng: «Một lời tri kỷ quí hơn ngàn vàng. Vậy thì lấy 18 ngàn đồng bạc nầy không làm gì. Đó, tôi trả lại cho anh đó anh!» Trường-Xuân, Tế-Thế và bà Phủ thảy đều ngẩn-ngơ, không nói chi được hết. Kỳ-Tâm chắp tay xá bà Phủ rồi dở bước ra đi. Yến-Tuyết bồng con đi theo. Bà Phủ lật đật chạy theo níu áo luôn con và rể rồi bà khóc mà nói rằng: «Con ôi! Con đành bỏ má mà đi hay sao con? Nếu con đi thì má còn ai mà hủ-hỉ nữa. Thà là con mang tiếng hư mà cũng còn ít buồn, chớ bỏ con mà bỏ má, thì má rầu chắc mà không sống được. Thiệt, con đành giết má hay sao, con?»

Yến-Tuyết, nghe mẹ nói mấy lời, nước mắt tuôn dầm-dề, đi thì đau lòng, ở thì nhục trí, bởi vậy không biết nói sao được. Kỳ-Tâm thấy mẹ con bận biện càng thêm động lòng, nên thưa với bà Phủ rằng: «Bẩm bà, chẳng phải là tôi muốn làm ngặt bà mà làm chi. Tôi bỏ mà đi đây là vì nhơn tình giả dối, làm cho tôi thêm chán ngán việc đời, nên tôi ở không được nữa.» Yến-tuyết tiếp mà nói rằng: «Nếu mà muốn cho vợ chồng con ở đây với má, thì má phải đuổi quân gian dối ra khỏi nhà rồi cấm tuyệt đừng cho léo hánh tới nữa, hoặc may vợ chồng con mới ở được».

Bà Phủ liền buông Yến-Tuyết với Kỳ-Tâm, chạy trở vào nhà, rồi chỉ ngay mặt Trường-Xuân mà nói lớn rằng: «Đi, mầy phải đi ra khỏi nhà tao cho mau. Mầy là thằng làm ô danh xú tiếc con tao, mầy đừng có lai vãng đến đây nữa. Từ rày tao không biết dì cháu nào. Mầy giàu sang trới kệ mầy, giàu như mầy càng thêm nhơ, sang như mầy càng thêm nhục».

Trường-Xuân với Thế-Thế hổ thẹn nên rịu-rịu lên xe hơi mà về. Yến-Tuyết với Kỳ-Tâm mới dắc nhau trở vô nhà, rồi hai mẹ con ôm mà khóc. Kỳ-Tâm thấy tình cảnh như vậy lấy làm đau lòng, song cứ ngồi yêm-lìm, để cho hai mẹ con bày tỏ chút tình dan-diếu. Bà Phủ khóc một hồi rồi lau nước mắt mà nói với Kỳ-Tâm rằng: «Con có lòng quảng đại, đã cứu vớt giùm danh tiếng cho nhà má, mà lại còn chỉ vẽ giùm đường ngay cho má đi nữa. Ân nghĩa của con má chẳng biết lấy chi mà đền đáp cho vừa. Vậy nếu con chẳng chê con Yến-Tuyết là gái hư, thì má xin con vui lòng ở đây với má dặng má dạy nó hết lòng sửa trấp nưng khăn cho con, ngõ trả chút nghĩa dày ân nặng».

Kỳ-Tâm đáp rằng: «Thân tôi nghèo hèn, theo đời nầy thì tôi chẳng bằng ai hết. Nay bà thương tôi bà nói như vậy, tôi sợ ngày khác bà thấy họ cao sang rồi bà ăn năn chăng». Kỳ-Tâm tỏ chưa hết ý thì Yến-Tuyết hớt mà nói rằng: «Thầy tuy nghèo hèn, nhưng mà thiệt là chơn chánh quân-tử; những bực giàu sang đời nầy ai mà đám sánh với thầy. Tôi e là e tôi không xứng kết duyên cùng thầy mà thôi, chớ sao thầy lại ngại rằng ngày sau mẹ con tôi ăn năn».

Kỳ-Tâm ngó Yến-Tuyết rồi chúm-chím cười, làm cho Yến-Tuyết mắc cỡ phải day mặt chỗ khác.

Kỳ-Tâm đã nảo về chơn tình ấm lạnh nên tính sống là sống dặng coi đời thử mà chơi chớ không kể chi là thất gia. Còn Yến-Tuyết đã hổ vì danh tiếc nhuốc-nhơ nên tính sống là sống dặng nuôi mẹ cho đến già, chớ không còn mong tơ tóc nữa. Mà nay vì chữ đồng thinh đồng khí, nhờ có thế tình khúc trực mà trai rỏ được lòng gái, gái biết được chí trai, rồi kẻ đổi ý người quên nguyền, tác thành giải ngẫu, nghĩ thiệt cũng kỳ. Kỳ-Tâm viết thơ mà giao tiệm lúa lại cho Trường-Xuân, không thèm làm Tổng-lý nữa, rồi ở nhà với Yến-Tuyết, khi thì sửa kiển trồng cây, khi thì ngâm thi đọc sách, quyết vui thú gia đình, không màng chi thế tục.

Có bữa trời chiều mát-mẻ vợ chồng dắc nhau ra ngoài cầu than mà ngồi, rồi vợ móc mồi thả cần mà câu, chồng ôm con cầm sách mà đọc. Hễ chồng đọc đến đoạn nào hay thì cắt nghĩa lại cho vợ nghe; hễ vợ dực được con cá nào lớn thì kêu chồng giùm gỡ. Có khi chồng dạo đi các bông, thì vợ xách dỏ dắc con theo sau, mà lượm, thấy cái bông nào tốt thì vợ chồng xúm lại mà nhìn. Có đem trăng tỏ trời trong vợ chồng nhắc ghế ra đó trước sân mà nằm, rồi luận thế thái nhơn tình, ý hiệp ý, tâm đồng tâm, thiệt là tương đắc.

Những người biết tâm sự của Kỳ-Tâm với Yến-Tuyết, kẻ thì khen Kỳ-Tâm có phước, thân nghèo mà cưới được vợ giàu sang, còn kẻ thì khen Yến-Tuyết có phần, đã thất tiết mà rồi cũng còn có chồng được. Bà Phủ nghe lời dị nghị ấy bà dã không buồn mà bà lại cười rồi nói rằng: «Biết ai là có phước, mà biết ai là có phần? Nếu Kỳ-Tâm mà không gặp cảnh gia đình nguy biến, thì dâu chắc chồng nầy mà vợ đó. Còn nếu Yến-Tuyết mà không lỡ nếm mùi đời đắng cay, thì cũng không chắc vợ nầy mà chồng đó. Đường đời hiểm trở, có khổ rồi mới biết khôn. Mà có người khổ cho tới già, mà cũng chưa biết khôn được, thiệt là tội nghiệp».

Thiệt vậy lắm thay!

CHUNG

B. C. (1)

(1) Tác-giả giữ quyền nên cấm không cho ai rút tiểu-thuyết nầy mà in ra nguyên bổn.

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)

Đồ âm công kiểu văn minh họ đạo khiên hoặc đi xe hơi cũng đặng của Huỳnh-trí-Phú đã chế tạo ra hơn 10 năm rồi lục châu đều biết tốt và đẹp nhứt trong nước Annam, nay dọn đề cho mướn tại Cholon đường Cây-mai số nhà 33 và 33 bis cần dùng xin đánh dây thép hoặc gởi thơ nội trong một ngày sẽ có đồ đem đến tận nơi chờ bằng xe hơi không trễ, giá từ 100$00 sắp lên sẽ có độ đi xứng đáng

ĐỌC-GIẢ LUẬN-ĐÀN

NHIỀU CỦA DỄ LÀM GÌ?

Nhiều của dễ làm gì? Câu hỏi tầm thường như thế ai chẳng trả lời được, song trả lời mỗi người mỗi khác, mỗi hạng người mỗi khác, trí thức có hơn kém thì câu trả lời cũng có hơn kém.

Người có trí thức cao viễn, tư tưởng siêu việt thì nói rằng: « có nhiều của dễ mở mang những công cuộc ích lợi, như lập Học-đường dễ cho con em học tập được rộng rải, lập bệnh-viện dễ cứu chữa bệnh nhân, khai khẩn nơi rừng Hoang đất bỏ dễ cày cấy cho hoa lợi trong nước ngày một nhiều lên, mở mang cuộc buôn bán dễ giao dịch với nhau cho cái thương lợi đở mất vào tay kẻ ngoài ».

Người trí thức tầm thường, tư tưởng biển tiểu thì nói rằng: « có nhiều của dễ cho sướng thân, ăn của ngon, mặc thức đẹp, ở nhà rộng, đi xe sang, chẳng quan tư mà nhiều kẻ nể vì, chẳng quyền thế mà nhiều người lòn cúi, sống như thế là sướng, chết có ma to giỗ lớn, của kia để lại cho con cháu, con cháu lại hưởng phúc như ông cha ».

Ấy hai hạng người cùng giàu mà kẻ trí người ngu nói khác nhau như thế đấy; Ôi! Kẻ trí thì ít, người ngu thì nhiều, trong xã-hội nhiều những hạng giàu có mà ngu muội như thế ấy, thật đáng buồn cho sự tiến thủ trong nước biết là dường nào!

Cổ nhân kêu những kẻ có tiền của mà ky cóm keo bần là « thủ tiền lỗ » (đứa giữ tiền) thật là một cách khinh bỉ dùng làm, song đó là thuộc về đời trước, chớ tới đời bây giờ thì hạng « thủ tiền lỗ » này không còn mấy nữa. Hạng « thủ tiền lỗ » không còn mấy thật vì những ông nhà giàu, ngày nay cũng biết phung phá huy hoắc đồng tiền, nhưng mà các ông ấy phung phá huy hoắc đồng tiền chẳng quả chỉ lại đến ăn của ngon, mặc thức đẹp, cửa nhà trang sức, ngựa xe rộn ràng, mua cái phẩm hàm để lấy danh giá với công chúng, rút cục lại thì không ích lợi gì cho ai mà chẳng khỏi thiên hạ cho là « trọc phú ». Ôi! những ông giàu mà thiên hạ đã tặng cho cái biểu hiệu là « trọc phú » dẫu có danh giá chẳng qua là tự mình tưởng mình danh giá đó thôi, nào ai là người kính trọng?

Kia những người giàu, có công đức cùng đời, đời lấy hai chữ « Hào phú » mà vung tụng, còn những ông giàu chỉ khư khư giữ cái chủ nghĩa « vị kỷ » thì đời đã dùng hai chữ « trọc phú » nói trên kia. « Hào phú », « trọc phú », nghe hai cái biểu hiệu rõ khinh trọng biết là dường nào.

Ôi! người ta cũng giàu, mình cũng giàu, sao mình để thiên hạ khinh mà người thiên hạ trọng, như vậy chả xấu hổ lắm ru; chữ « Phú » kia vì mình mà nó phải đứng với chữ « trọc » chả nhục cho chữ « Phú » lắm ru.

Tại sao mà thiên hạ gọi là « Hào phú »? Tại người ta vứt tiền cho thiên hạ chăng? Không phải, người ta cũng trục lợi, càng giàu mà càng hám làm giàu, song cái sự làm giàu của người ta thật có ảnh hưởng ích lợi cho nước cho dân nhiều lắm, đại loại theo như mấy câu trả lời của hạng có trí thức nói trên kia v. v..., còn những ông trọc phú thì chỉ biết sinh lợi một cách bỉ ổi, nào cho vay một vốn bốn lời, nào lợi dụng đồng tiền để lừa đảo người ta, hãm hại người ta đến cửa tan nhà hết. Hạng « trọc phú » lại hay thích cái danh vị hư, cái phẩm tước hão nữa, ấy những danh vị phẩm tước hư hão thế thì bỏ hàng ngàn hàng vạn không tiếc mà đến việc làm có ích lợi cho dân cho nước thì thờ ơ. Nghĩ đến những sự hành vi của người « hào «phú đáng khen đáng phục bao nhiêu thì lại đáng chê đáng bỉ cho những sự hành vi của bọn « trọc phú » bấy nhiêu.

Ai là người trọc phú? Nên mở mắt nhìn cuộc đời, lặng tai nghe việc đời, bỏ cái lòng trục lợi biển tiểu đề mưu những sự lợi cao thượng, lợi vẫn lợi mà cái danh cùng đời ghi tạc mãi chả hay lắm ru.

Ấy nước hèn dân kém, cái lý-do cũng tại đồng tiền một phần lớn; người có tiền ở trong nước ta cũng không phải ít, nhưng các ông có tiền mà rõ mặt « hào phú » thì có ít, mà các ông « trọc phú » thì nhiều, tiền của trong nước đã phần nhiều vào tay các ông « trọc phú » thì còn mong mỏi gì nữa! Vận nước suy vi, trí dân ngu muội, các ông ấy cũng phó mặc mà thôi; nước có nhiều người giàu mà phần nhiều là những hạng « trọc phú » cả thì con đường tiến hóa mong chi bước lên được mà mở mặt cùng đời. Đã đành rằng tiến hóa văn minh là do ở sự học tập thế nào; tuy Chánh-phủ Langsa đến cai trị nước ta nhận cái trách nhiệm khai hóa cho dân ta, trong bấy lâu nay, dân trí xem ra có phần sáng sủa hơn trước thật, song nghĩ nước mình là nước có lịch-sử lâu dài ở phương Đông này mà đem so sánh với nước Xiêm kia đã bằng chưa? So sánh với nước Nhật kia lại kém xa nữa. Ấy là tỉ với những nước đồng chủng cùng ở một phương trời mấy nhau mà còn thấy khác nhau như trời biển, tỉ với những nước da trắng bên phương Tây kia thì nước mình xa kém đến đâu.

Nước Xiêm kia chả tin ngưỡng đạo Phật là cái đạo hư vô quá như mình ư? Nước Nhật kia chả học chữ Hán là thứ chữ người nước ta cũng học từ xưa tới nay ư?

Nay nước Xiêm độc lập ở cõi Á-đông, nước Nhật hùng cường ở trên thế-giới há chẳng phải là biết học đấy ư? Biết học phải có tiền, « vô vật bất linh », không tiền văn minh phải sếp, ấy những nước văn minh sở dĩ được là văn minh cũng nhờ ở sự học; sự học sẵn có Chánh-phu lưu tâm săn sóc, những nhà có tư bản nhiệt thành tán trợ, như thế thì làm gì mà chẳng nên.

Nói đến sự học, ta lấy làm ngao ngán cho cái tiền-đồ nước ta lắm lắm, người có tư chất thông minh phần nhiều vị gia tư bạc nhược mà không được vùng vẫy ở trong cái bể học của thế-giới ngày nay, đáng tiếc biết là chừng nào!

Ai là người lắm tiền nhiều bạc nên để tâm đến cái vấn đề học của con em, nghĩ sao cho bọn thanh niên có thể ra các nước ngoài mà học tập được; học chữ, học nghề, tùy theo trí hướng, sao cho trong nước có nhiều tay chữ giỏi nghề tinh thì mới mong có cơ hưng thịnh được.

Các nhà tư bản ở nước ta ơi, các ngài cam tâm chịu tiếng « trọc phú » ngồi nhìn nước yếu dân hèn hay sao?

Nhiều của dễ làm gì? Hỏi lại các ngài, xin các ngài tự giải, giải sao cho xứng đáng là một nhà có tư bản ở trong nước.

TRI-THÀNH.

NHÀ DỎ
72 Đường Bonnard
Gần Chợ Mới SAIGON
Có bán nhiều
TẤM KHẢM GIẢI PHÒNG KHÁCH
phòng ngủ,
phòng sách, thang lầu bằng giấy
lượt rất bền và nhã
XƯỞNG CHẤN-THỤY HANOI — SAIGON

ĐÔNG-PHÁP THỜI-SỰ

Tin Nam-Kỳ

SAIGON

GIÁ BẠC

Kho nhà nước	10 f. 15
Đông-pháp Ngân-hàng (Banque de l'Indochine)	10 15
Trung-hoa Công-nghệ Ngân-hàng Banque Industrielle de chine)	10 15
Hongkong et Shanghai	10 10
Chartered Bank	10 15

GIÁ LÚA GẠO

Mỗi bao một trăm kilos chở đến nhà máy tính luôn và cái bao nữa:

Lúa Vĩnh-long	6 $ 35 tới 6 $ 45
Lúa Gò-công	6 70 — 6 80
Lúa Bải-xàu	6 85 — 6 95
Lúa Bắc-liêu	6 95 — 7 55
Lúa Cao-man (trắng)	6 10 — 6 20
Lúa Cao-man (đỏ)	5 40 — 5 50
Giá thường tử	6 70 — 7 80

TIN TÀU

Tàu Chili ở Bắc-kỳ sẽ đến Saigon ngày 4 Octobre tới 3 giờ khuya.

Tàu Porthos ở Pháp-quốc đến Saigon ngày 8 Octobre nội trong buổi chiều.

Tàu André Lebon ở Trung-Huê và Nhựt-Bổn sẽ đến Saigon ngày 2 Octobre hồi 6 giờ chiều.

Tàu d'Iberville đã khởi chạy tại Colombo ngày 28 Septembre mà qua Saigon.

Tàu Donai ở Singapore sẽ đến Saigon ngày 8 Octobre.

Tàu André-Lebon sẽ phản hồi Pháp-quốc ngày 4 Octobre.

Tàu Caravellas chạy qua Hongkong ngày 2 Octobre tới 3 giờ chiều.

Tàu Maurice Long chạy ra Bangkok ngày 3 Octobre tới 3 giờ rưỡi chiều.

DANH SÁCH CÁC NHÀ QUYÊN TIỀN CỨU DÂN BỊ LỤT NGOÀI BẮC

Tòa báo	Echo Annamite	20 $ 00
Id.	Đông-Pháp Thời-báo.	10 00
MM.	Nguyễn-phan-Long	20 00
	Nguyễn-kim-Đính	10 00
	Lê-kim-Ngọc	1 00
	Lê-văn-Hòa	2 00

CÒN KỲ NÀY LÀ HẾT

Bộ tiểu-thuyết « Tỉnh-Mộng » của bổn-báo tới kỳ này là hết. Từ kỳ sau trở đi, bổn-báo xổ thay mục trường thiên tiểu-thuyết đó bằng tiểu-thuyết đoản-thiên mà bổn-báo đã có nhờ đặng một ông bạn đồng chí vốn sở-trường về nghề viết tiểu-thuyết giúp riêng bổn-báo mục này.

CẤT ĐÁM ÔNG ĐỖ-VĂN-ĐỒNG

Chiều hôm 30 Septembre vừa qua, đã cất đám ông Đỗ-văn-Đồng. Hôm đó, người đi đưa rất đông, các thân bằng cố hữu và các nhà trong giáo-giới đều có đi đưa đám cả. Số học-sanh đi đưa có tới 500.

Khi tới huyệt, ông Bonault là Đốc-học trường Chasseloup-Laubat và ông Grand Jean là Chánh-Đốc nhà Học-chánh có đọc mỗi ông một bài văn-điếu rất cảm động, đại khái tỏ ý thương tiếc ông Đồng là một ông giáo làm việc cần mẫn và tánh hạnh ôn hòa.

Ông Đồng mất đi chẳng những trong giáo-giới lấy làm tiếc, phàm ai là người có biết qua ông cũng lấy làm tiếc cả.

TUYỂN LÍNH BỔN XỨ

Sáng hôm 1er Octobre vừa rồi, ở đình Xã-tây có tuyển-lính bổn-xứ. Lần tuyển này là lần thứ hai. Nghe đâu lần trước, phần nhiều người đắc-tuyển không đặng khỏe mạnh cho nên lần này. Chánh-phủ có ý lấy thêm thay vào người nào yếu đuối lần trước.

RẠCHGIÁ

ĐÁP LỜI NHẮN NHỦ CÙNG CHỊ NGUYỄN

Xem qui báo Đông-Pháp đề ngày 15 Septembre 1924, số 192, nơi mục Văn Nữ-giới, chị Nguyễn đã lời khuyến khích và nhắc nhở đến em, em lấy làm ngăn ngại trong lòng hết sức. Thuở nay em chưa hân hạnh gặp gỡ chị lần nào, mà chị có lòng hạ cố đến thân hèn nầy, vậy em không dám chi trân trọng hơn là đáp lời cảm ơn chị đó thôi.

Em xin thưa cùng chị, em đã mô dám quên lời, ngặc vì gia biến nội đường em khó nỗi xen vào trường ngôn luận.

Em xin thú thật với chị rằng: Cách hai tuần nay lịnh huyện đường em đi coi lễ Tan-Tốc trên Nam-vang về ghé thăm lịnh huynh em và em, vì tuổi già, sức yếu, đường sá gặp lúc phong vũ bất kỳ, nên lịnh nghiêm thân em phải mang bịnh dọc đàng. Phận em là gái, gặp lúc cha già mang bịnh, phải lo thần tỉnh mộ khan, săn sóc sớm khuya cùng thuốc men chẳng hở.

Còn lịnh huynh em vì việc của quan ràng buộc, đi sớm về tối, lúc rảnh rang hiệp sức cùng em chạy đầu nầy hỏi thầy, chạy đầu kia tìm linh dược.

Rất khổ tâm thay! xứ lạ cảnh người, tứ cố vô thân, đầu đuôi có hai chị em cùng một con tớ, hằng đêm em thường cầu trời khẩn phật phò hộ cha già bịnh mau thuyên giảm.

Thật thiên địa chí công chẳng phụ người lành, nên căn bịnh lần lần thuyên giảm, mười phần đã hết bảy.

Lịnh huynh em và em lòng mừng khắp khởi cầm bằng được ngọc tốt vàng cân.

Bởi các cớ trên đây em dành lạc thinh trên tờ báo Đông-Pháp yêu dấu của em, xin chị miễng chấp, em rất cảm ơn thạnh tình.

Tiện đây em xin thuật một câu chuyện mới xảy ra tại Rạchgiá cho chị nghe có lẽ cũng tiêu khiển ngày giờ và giúp chút ích cho phe nữ lưu ta vậy. Câu chuyện chẳng có chi lạ, hôm rày các báo có nói rồi, nhưng dầu em đã đi thuyết lại mười lần đi nữa cũng không chi gọi rằng nhàm và khó mà trừ thói tệ. Cách hai tuần nay Mr. T. chủ sự nhà giây thép tại Rạchgiá, là một người đáng cho nhà nước tin cậy nên mới dám giao phận trách nhậm lớn lao ấy. Nếu tiếng phong văn mà em nghe chẳng lầm thấy là một người rất thật thà, siêng năng cần mẫn, đều có tật đi chơi đêm. Từ ngày thầy đổi lại Rạchgiá, thường đêm hay đi chơi với mấy ông máy thầy. Chơi quá cũng nhàm, đêm lụng canh khuya không có chi mượn làm vui, bằng gầy sòng đỏ bác, vì tiếng mới thỉnh rủ ren mà cũng bởi vì lòng chúng bạn nên thầy học chơi chút đỉnh, ban đầu nhỏ sau to.

Chị nghĩ coi cái thứ cờ bạc mới học đánh mà ăn ai, nhưng độc vậy, ăn mới ngộ chớ, ấy là nó như mồi đa, tới chừng đến nước mê đỉnh ăn lỡ thua, mượn phải theo gỡ, vì lời tục hằng ví, dạp gai phải lấy gai mà lể, gỡ đâu không thấy, càng ngày càng thâm thủng tới chừng tỉnh lại thầy thua một số tiền quá to, thầy sợ hoãn, trong tam thập lục kế dĩ đào vi thượng. Việc nầy còn lâu dài, là vì quan trên còn dương tập nữa.

Chị nghĩ coi có ngán ngẩm tình đời chăng ru?... Cuộc chơi của thầy chẳng dầy gan, mà cái ách sầu, thầy phải mang mến, thân thầy phải chịu đọa đày trong một kiếp.

May thầy là đấng tu mi nam tử, mưu cao trí dày, từng trải việc đời mà con phải bị hoạn nạn dường ấy, huống hồ chị em ta phận khuê-môn bất xuất, tuổi thấp trí hèn, vì dọng kèn tiếng quyền diệu ngọt thâm trầm, nghe lời lở hau vui, rủi ra lâm vấp như thầy đây cái thân nhược chất liễu bồ của chị em mới trở nên sao?

Ở đời thiếu chi cuộc chơi tiêu khiển lựa là phải bày ra cờ bạc cho bại hoại gia cang, lỗi niềm phu phụ.

Vậy em xin vô lể dỗ lời khuyên nhủ các chị em, khá từ từ bài bạc, nhứt là cầu tôm, câu cá, xà bỏ tứ sắc văn vâu, ấy là mấy môn chơi kiếm thời và nhứt hảo hạng của chị em bạn gái ta trong thời đợi nầy.

Câu chuyện mà em đã thuật trên đây, chị nghĩ coi có đáng để làm gương cho phe nam tử và phe nữ giới ta chăng.

Trước khi dức bài nầy em cúi đầu chào chị Nguyễn, chị Huỳnh, chị Sở, chị Mỹ gọi rằng lỗ sơ giao.

Kỳ sau em sẽ tiếp thuật « Cái chết Văn Minh » cho các chị nghe chơi.

Mademoiselle Hữu-Diện

HÀI ĐÀM

ÔNG KHÙM-NÙM SỬA SOẠN ĐI NHÓM HỘI

Ông Khùm-Nùm *có chân Hội-viên trong một hội Ái-Hữu hay là Tương-Tế chi đó. Ông ăn mặc Âu-phục trông thật đẹp và sang trọng lắm. Mỗi buổi chiều ngồi ô-ten, hoặc lúc tối đi hong mát và đi kiếm hát, bao giờ người ta cũng trông thấy ông mặc vào cỡ một cái bâu áo vừa cứng vừa láng ngời, có bẻ 2 góc (col cassé), và trước ngực có treo một cái cà-ra-oách tòn ten.*

Một hôm ông đến tiệm may mấy của đồng-bang ta mà đặc may mười hai cái áo sơ-mi cổ bẻ, (chemise col danton).

Người thợ may lấy làm ngạc nhiên, vì biết ông ấy xưa nay vẫn ghét thứ bâu áo mềm ấy, nên hỏi ông Khùm-Nùm *như vầy:*

— Thưa ngài, ngài tính đi du-lịch hay sao mà đặc nhiều sơ-mi như thế?

— Ủ, du-lịch, ngày giờ đâu mà du-lịch!

— Thế thì ngài lại thích dùng bâu áo mềm mà thôi dùng thứ bâu cứng như xưa nay nữa ư?

— Ủ, tôi sắp đi nhóm hội, kỳ nhóm nầy sẽ có bàn nhiều việc rất quang-hệ cho hội tôi, nên tôi phải cần có nhiều sơ-mi bâu mềm đi thay đổi, và tiện cho tôi nhiều bề nữa.

— Ngài đi nhóm hội mà mặc thứ sơ-mi col danton, lỡ e khiếm lễ chăng?

Ủ, chú mầy điên lắm. Ta đã nói kỳ hội nầy sẽ có bàn luận nhiều vấn-đề rất quang-hệ cho hội, thế thì phải có cái lấy, phải có day qua day lại, phải có cúi xuống ngó lên, mà đều cần nhứt hết là phải « gật đầu nhiều bận »! Nếu dùng bâu áo cứng mà gật đầu thường thì đau cái hàm lắm!

Anh thợ may nghe ông Khùm-Nùm *nói dứt lời, đứng coi bộ suy nghĩ lung lắm, rồi tính giá 12 cái áo rất mắc.*

VIỄN-TIỀU-THƠ.

TIỆM BÁN ĐỒ NỮ'-TRANG
H. Humbert 78 đường Bonnard Saigon
Đồ nữ trang bằng vàng « Fix » và bằng bạc.
Đồng hồ đủ kiểu hiệu « Japy »
Máy hát nói và dĩa hát hiệu « Opéra »
Muỗng nĩa và dao bàn chạm kiểu lạ.
Ly ve đựng nước pha lê.
Chén dĩa, tách bằng kiểu thiệt tốt.
Đèn tạ đăng, bình bông và đồ chưng theo tủ đủ kiểu.
Đủ các đồ dùng theo cuộc đi đường và cho mấy cuộc thể thảo.

DỊP MAY
Muốn bán một cái xe-hơi hiệu « PEUGEOT » (hai máy) đóng thùng theo kiểu CAMION, hiện còn đưa hành-khách đường CAILAY-MYTHO, máy móc còn tốt. Vậy quí ông trong Lục-châu có cần dùng, xin viết thơ đến tôi mà thương nghị, thì tôi sẽ hồi âm lại tiền và định giá cả chắt chắn.
TAT-QUANG
Maison « AN-PHAT »
MYTHO (Ville)

FABRIQUE DE CASQUES
FANTAISIE
Vente en gros et détail
GRAVURE sur MÉTAUX et MARBRE
TRẦN-DUY-BÌNH
80, Boulevard Bonnard, 80
SAIGON
TIỆM LÀM NÓN ĐỦ CÁC THỨ
Bán sỉ và bán lẻ
Khắc các thứ con dấu bằng đồng, bột đồng và bằng đá cẩm-thạch

Thay cũ đổi mới
Kính cùng lục-châu quân-tử, cáo giới đồng bào đặng rõ. Bấy lâu cũng nhờ đồng-bào, ra ơn chiếu cố, tưởng nghĩa thâm giao, nên mấy nhà khách-sạng của chúng tôi đến ngày nay đặng bền vững, còn thấy tên tuổi trong thương trường, thiệt là chúng tôi hết lòng hậu cảm quí khách.
Vì tình quyến thức càng lâu càng nặng nên chi phần đông trong quí khách đều muốn đến khách sạng của chúng tôi. Bởi cớ ấy cho nên số phòng càng ngày xem thành ra ít, khó nỗi bửa đáp quí khách cho vừa lòng.
Vậy mấy khách-sạng của chúng tôi hiệu là:
1° Nam-Thành Khách-Sạng ở đường Colonel-Grimaud số 21 và 23;
2° Nam-Trung-Khách-Sạng ở đường Alsace-Lorraine số 103 và 105;
3° Nam-Hưng-Thành Khách-Lầu ở đường Amiral Roze số 18 và 20, đều mở thêm rộng rải sạch sẽ, ngõ hầu khỏi phụ tấm lòng huệ cố của quí khách trong lục-châu.
Mấy tiệm đều ở gần xe lửa Saigon-Mytho, Khánh-hoa, chúng tôi sẽ hết lòng tiếp rước cho vừa ý đồng bào.
Nay kính
Quảng-lý: M. Hiệp

Lời rao bán đất
Muốn bán một miếng đất 4.608 thước vuôn ở tại làng Phú-Nhuận vị nào muốn mua xin do nơi M. Paul. mpar tial Saigon giá bán thiệt rẻ.

Xin ghé mắt!!!
TÁI-PHÁT KHÁCH-LẦU
Của M. TRẦN-XAO dit KHÁ
Kính cùng quí ông quí bà, quí thầy quí cô cùng lục-châu quân-tử đặng rõ.
Bấy lâu nay tôi chán nghề sự chê khen thế cách của khách-lầu, nên nay tôi chẳng nệ hao tốn rằng sức lập một cái phòng ngủ hiệu « Tái-Phát Khách-Lầu » ở tại đường Tổng-đốc-Phương môn bài số 44 và 46 Cholon, phòng vì rất thanh khiết lại sáng sủa, và mát mẻ lắm, tiền phòng tôi tính rất nhẹ hơn các nơi, cùng trẻ sai vặt (boy) đều đủ khiến, quí-khách nghỉ nơi phòng đều đặng vừa ý.
Qui chức thừa dịp đến Cholon xin ghé tại « Tái-Phát Khách-Lầu » tạm nghỉ thì sao sao qui chức cũng đặng vui lòng, đã ở gần garo xe-lửa Cholon-Mỹtho cũng là bến xe-hơi đi các nơi tiện bề cho qui chức.
Tôi cũng có lãnh may đủ thứ phục theo kiểu Langsa và Annam đủ kiểu, lại có bán hàng tàu, và hàng bắc tốt nhứt hạng và bán đồ nữ-trang theo kiểu kiểm thời rất khéo, cùng là xe máy và đồ phụ tùng, lại cũng có tiệm bán cơm tây (Restaurant) và bán cà-phê.
Vậy xin mời qui ông qui bà, qui thầy qui cô, thừa lúc rảnh việc xin dời gót ngọc đến tiệm tôi, thì tôi hết lòng hoan nghinh thậm trọng.
Nay kính bạch
Chủ nhơn TRẦN-XAO dit KHÁ

H. DELPEYRAT
Khai trước là Hãng H. POURTOU
Số nhà 33bis, 35, 37, 39
đường Amiral Dupré Saigon
RƯỢU CHÁT, RƯỢU MẠNH
RƯỢU KHAI-VỊ, RƯỢU TIÊU-HÓA

NHÀ HÀNG NAM-KIN
SIMON GẤM, Chủ-nhơn
Đường Lefèbvre, môn bài số 11, 13
— SAIGON —
Kính cáo Đồng-Bang,
Nhà hàng « NAM-KIN » từ khi sáng lập tới nay nhờ ơn đồng-bang chiếu cố vừa giúp cho, nên ngày đêm qui khách tới lui đông đảo, nhiều khi không đủ chỗ hầu tiếp. Càng được đồng-bang thương tưởng chừng nào thì tôi càng kính nể chừng nấy, nên có ý tìm cách thảo làm cho vừa lòng đẹp mắt quí-khách, ngõ hầu đáp ơn tri ngộ ấy, chớ không như thường thế thấy khách đông thì vong phế. Bởi vậy nên nay tôi mới mở rộng thêm từng lầu trên, sửa sang dọn dẹp lại từng dưới phân biệt có nơi để đông tiểu tiệc, có chỗ để bày đại yến, đặng hầu tiếp quí khách khi chén rượu tiếng biết, lão bửa ăn lấy trăm cho xứng đồng. Mỗi tuần thứ bảy và Chúa-nhựt có tài tử giai nhân đờn ca để trợ hứng cho quí khách nữa.
Nhân vật đông trong bổn quán: người thì rành rẻ khuôn-phép vật đông toàn đồ thượng phẩm tinh khiết.
Quí khách muốn ăn tháng, hoặc một buổi trưa hay buổi tối, hoặc luôn hai buổi thì sẽ giá cả phân minh mà rẻ hơn các nơi; bổn quán cũng sẵn lòng lãnh dọn tiệc hoặc tại châu thành Saigon-Cholon hoặc trong lục châu.
Có các thứ bánh bán mỗi ngày.
Kính thỉnh đồng bang đến dùng thử một lần trước là giúp tôi nên nghiệp, sau sẽ thấy đến phương tiện như ý của đồng bang chẳng sai.
Simon GẤM, chủ-nhơn
Nhà hàng NAM-KIN
11-13 rue Lefèbvre, Saigon

THƠ VỀ BẮC-KỲ
Marc PHỤNG Peintre
Décorateur N° 28, Route Haute
CHOLON
gần nhà thương Quảng-Đông Cholon
Khi xưa tôi có lãnh vẽ tại nhà hát Tây Nam ở Hanoi-Haiphong thời thường đã đặng người khen luôn. Gần đây ông Huỳnh-trí-Phú có rước tôi vô vẽ nhà hát của ông ấy; rồi lại có vẽ cho ông Hội-Đồng Ninh cũng nhà hát Hầu-Tàng thường kêu là Rạp Hát. Các bức vẽ trên vách lăng ốp Hà-Chiểu mà có tên ký ở dưới là của tôi vẽ cả.
Tôi có vẽ các nơi danh-sơn thắng cảnh ở cõi Đông-Pháp và sơn-thủy đồ thơ rất đẹp và thanh-nhã, người Âu-Châu đã mua nhiều và công-nhận là khéo.
Các bực họa chưa-đụng bằng chì than hay là dầu sơn theo mẫu Âu-châu của tôi thì hình dung tươi tốt như sống vậy.
Chư quí vị muốn vẽ Salon theo kiểm thời, quét vôi sơn nhà cửa, tôi xin tính rẻ trẻ.

TRỒNG RĂNG
Quan Lương-y CUNAUD
Ở đường Chasseloup Laubat
số nhà 15
Nhổ răng một cách rất êm ái
Trồng răng bằng sịnh và răng vàng

LỢI-XƯƠNG dit TRƯỜNG-LỢI
Bentre (Ville)
Có trữ bán các thứ rượu tây. Giá bán rẻ hơn các nơi.
Làm Đại-lý cho hãng Associated oil Company of Indochina Ltd. Saigon. Bán dầu săn hiệu « Broco », dầu lửa « Horloge » và « Tasse » dầu nhớt « Cycol ». Xin qui ông chiếu cố.
Chủ-hiệu kính thỉnh
Lợi-Xương dit Trường-Lợi
Bentre (Ville)

THUỐC RỜI VÀ THUỐC VẤN

DIANA

THUỐC VẤN

MONDIA

Ấy là thứ thuốc thật tốt hút đã ngon, mùi lại thơm không khô cổ. Nếu chư tôn dùng thì sẽ bằng lòng.

Có một mình hãng Etablissements DUMAREST *d'Indochine Saigon và Phnom-Penh làm Đại-lý*

Một thứ trái Quả-tử này rất có ích cho châu thân của con người ta, nên người đời phải cho chắc rằng thứ rượu Quả-tử này rất hay, bởi vì dùng trái quả-tử ép bỏ xác, lấy nước cốt nó mà chế luyện nên thứ rượu này, uống nó mùi rất thơm tho ngon ngọt và gồm trị các chứng kể ra sau này :

Nhức đầu chóng mặt
Nhức mỏi gân xương.
Họng khô, lưỡi khô.

Uống thường nó thì mạnh phần ngươn khí, mạnh tỉ vị, ăn mau tiêu, và máu huyết chạy đều.

Như đờn bà con gái thường dùng nó chẳng những là mạnh mẻ mà thôi, lại dặng sống lâu nữa, thiệt trong hoàn cầu cho nó là một thứ rượu vệ sanh rất hay, như chẳng tin lời xin mua dùng thử thì biết.

Thuốc rượu này chẳng phải là vị thuốc.

Hiệu tiệm CỰ-HẢI
60 và 62, rue Marché, Cholon
Có trữ bán

F. MARTY

122, Boulevard Charner — SAIGON

Soieries — Dentelles — Broderies

Laine blanche et couleur
Toiles — Cretonne et batiste pour lingerie
Velours et Soieries pour robes
Soie d'Alger pour brodes
Tissus et rideaux pour ameublement
Services de table en blanc et couleur
Serviettes de toilette

Expéditions dans l'Intérieur

XƯỞNG THỢ MỘC CHẠM VÀ CĂN CỬA

M. Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA

SÁNG TẠO NĂM 1900

Xưởng chánh tại LAITHIEU (THUDAUMOT) Quai A. Outrey
Đường mé sông chợ đi ra

TIỆM NGÀNH CỔ TRỮ ĐỦ MÓN

1° *Tại Mỹtho* đường mé sông, nơi bến tàu và xe-hơi; 2° Tại *Cântho* đường mé sông, ngay cầu tàu của khách-trú; 3° Tại *Travinh* đường cái, ngay Tòa-bố; 4° Tại *Rachgia* đường mé sông, nơi bến tàu.

Xưởng nầy có đóng sẵn đủ thứ bàn, ghế, tủ, văng, đều dùng toàn cây danh-mộc như : Trắc, Cẩm-lai và Gõ mà chế tạo nhiều kiểu khéo léo, thợ làm thật là tinh-xảo, không hề giả-dối. Bấy lâu danh tiếng, được chư quí vị bảo gia khen ngợi về sự kỹ-càng chắc chắn rất vừa lòng.

Kính mời quí khách đến xem chơi. Dù mua hay là đặt theo ý, tôi sẵn lòng tiếp rước và hỏi ấm liều.

Mandat và dây thép xin đề tên tôi là NGUYỄN-HIỆP-HÒA, *Laithieu.*

NHÀ SƠN MÀU XANH, TẠI ĐƯỜNG
Boulevard số 90, Saigon
LÀ TIỆM

ĐÔNG-NAM-MỸ

Chuyên khắc các thứ con dấu bằng đồng, có thợ đóng giầy tây giầy ta, đóng đồm bà, con nít, đủ kiểu, nón FEUTRE bên tây mới lại nhiều kiểu nhiều màu, bán buôn bán lẻ. Ở xa xin gửi thư lại cho XUÂN-ANH-THÁI-LIÊN-TÂM, có tem rất tốt và ngon. Cao Lục-Giác giá rẻ, ăn bổ dưỡng tinh thần và thuốc nhẫn trừ bịnh Hắc-mai rất công hiệu, xin mời quí-khách chiếu cố.

Các thứ hàng của bổn-hiệu mua tại gốc nên bán sỉ tính giá thiệt rẻ hơn các nơi.

NHÀ MÁY XAY LÚA KIM-THỜI

NAM-THUẬN-AN

M. NG.-CHIÊU-THÔNG

Ở góc đường Bonnard
và đường Pellerin

Dây thép nói số 729

Dây thép thường : Thông Cholon
Binhtây

Máy xay chạy bằng mô-tơ điện-khí tinh hảo.

ANCIENNE MAISON PHÚ-TOÀN

ĐỒNG GIẦY TÂY VÀ ANNAM

LÊ-VĂN-BEN

CHỤP HÌNH VÀ RỌI HÌNH RA LỚN

— SAIGON —

25-49 Rue Amiral Courbet (Belles Constructions)

Vĩnh-Sanh

49-51 Boulevard de la Somme, Saigon

Có tại bổn hiệu VĨNH-SANH ở đường cái Boulevard de la Somme số 49 và 51 ngan chợ-cũ Saigon :

1· Thợ họa hình và chụp hình rất tinh-thần, khéo léo, đời đời chẳng hề phai lợt và đủ kiểu.

2· Nhỏ làm ra to (agrandissement) tợ như người sống chẳng sai.

3· Trồng răng theo thể-thức người Langsa, giá đã rẻ mà lại chắc chắn. Bịch răng bằng vàng : vàng tây hay là vàng Annam rất thanh lịch.

4· Các thứ thuốc, giấy và đồ phụ tùng trong cuộc họa hình. Có bán sỉ và bán lẻ các thứ thuốc bên Thượng-Hải và bên Trung-Huê gởi lại (Thuốc của mấy thầy có danh tiếng xưa nay).

Cũng có bán các món hàng-hóa bên Đại-Pháp đem qua luôn luôn.

Kính mời chư quí-vị đến tiệm tôi mua đôi lần hầu giúp cho tôi nên cuộc thương trường. Tiệm tôi mua bán thiệt tình chẳng hề xảo trá ; cách tiếp rước quí-vị một cách khiêm-nhường. Xin quí-vị đoái lòng, ngàn năm tôi ghi nhớ.

VĨNH-SANH, Cẩn cáo.

P. S. Tiệm tôi cũng có cất hiệu ra mới, Tên thợ Sài-Lương-Điền có danh tiếng tại xứ Trung-Hoa, ở bên Trung-Huê-quốc chụp hình khéo lắm và mau lắm, tên thợ nầy học tại Huê-kỳ-quốc, sẽ đem đồ qua nữa là ngựa cỡi được và cọp, xe hơi, tàu hơi, sơn-thủy mới tốt lắm, và các thứ bông sen tại Tây-hồ Kiển cũng có đồ tiên ngộ bán nguyệt.

TRĂM NĂM KHÔNG PHAI

NHÀ HỌA CHƠN DUNG
NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
Số 71, Boulevard de la Somme
(NGANG NGÂN HÀNG LÚA GẦN CHỢ CŨ)
SAIGON

Thợ vẽ tiệm nầy đã có bằng cấp tối nghiệp nơi trường xảo nghệ, và được 3 cái bằng-cấp Đấu-xảo Hànội ; mới năm rồi dự cuộc Đấu-xảo thành Marseille lại được thưởng bằng cấp và Médaille rất xứng đáng. Hình vẽ thiệt tình, xảo và để trăm năm không phai.

Chư quí vị muốn vẽ xin gởi hình chụp đến hoặc viết thơ hỏi, tiệm nầy sẽ gởi cho một tờ cáo bạch có biên rõ thước tấc giá cả và cắt nghĩa phân minh.

HÒA-SANH

HÃNG XE-HƠI ĐƯA BỘ HÀNH
BẾNTRE-BATRI

Kính cùng quí Ông, quí Bà dặng rõ: hãng xe thơ và đưa bộ hành của tôi lập ra đã gần mười năm. Ngày nay được hưng vượng, to tác, thì cũng nhờ quí ông, quí Bà có lòng chiếu cố, lại lắm khi bằng lòng xe của tôi, khỏi sợ hư máy dọc đàng, vì mỗi cái xe, vỏ ruột và máy móc đều tốt cả. Dẫn có đều chi uất trắc, thì sẵn có thợ và đồ phụ-tùng đem theo. Vậy xin quí ông, quí Bà, có lòng giúp tôi như trước, cho mối thương trường, càng ngày càng đỏ sộ, thì tôi thâm cảm không cùng.

Chủ-nhơn kính cáo,
HUỲNH-BỒI
Chủ hãng xe-hơi,
« Hòa-Sanh » Bentre.

CHANG-YE-ON dit THƯỜNG-LÂM

THỢ BÁN KIỂN CHUYÊN-MÔN
206, đường Marins. — CHOLON

Có sẵn đủ đồ khí cụ theo kiểm thời. Có đủ thứ kiểu thượng hảo và gọng thượng hảo.

CÓ CÁC PHẦN THƯỞNG

1° Giấy tốt đề ngày 23 août 1920 của quan đốc-tờ Dejean cựu Quản-lý Nhà-thương Đồng-đất Saigon cho.

2° Bằng cấp đề ngày 26 août 1921, của ông Quesnel cựu Thống-đốc Nam-kỳ ban cho

3° Bằng cấp đề ngày 26 octobre 1921, của ông Bergier Maurice, cựu Đổng-lý Phòng-thương-mãi Saigon.

4° Giấy tốt đề ngày 13 Février 1922 của quan Đốc-tờ Casaux, Quản-lý trường Y-viện Hanoi.

5° Mề-đai vàng và bằng-cấp mề-đai, Cao-miên Long-hội-tinh đề ngày 15 Avril 1923, của Đức vua Cao-miên ban cho.

Thiệt-nghiệp-xưởng

F. NAM & L. LỤC FRÈRES
Đường Pellerin miên bài số 142-144
SAIGON

Bổn hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, tủ-sắt đủ kiểu.

Rèn sắt bông và các thứ kim khí rất khéo lắm.

Sửa súng và đủ các thứ khí giái

CHUYÊN NGHỆ. — Mài dao lớn nhỏ, mài kéo, dao cạo, vân vân, dùng máy điện dồi mài thật bén. — *Soudure Autogène.*

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu vở tìm thường và đúng chỡ.

RÈN GIƯỜNG SẮT
VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ-VIÊN
LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa ngõ và rào sắt, cửa và rào sắt đủ kiểu đề rào mã.

Làm kiểu huê-mỹ và kiểu thường. ổng khóa và chìa khóa thiệt chắc.

Có làm đồ thâu-lôi (paratonnerre) chế tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe máy hơi.

Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh.

Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

TRƯƠNG-THÁI-TRỮ

Chủ nhơn

NAM-CHÂU KHÁCH LÂU

Rue Amiral Courbet Saigon số 20 & 22

Phòng sạch sẽ lắm, thiệt rộng-rải, rất thanh-tịnh và lại khoản-khoát Giá rẻ.

Quí khách tiện đường ghé nghỉ tại « Nam-châu khách lâu » chắc đều dặng vừa ý. Boy rất khuôn phép.

Có xe-hơi, tiện cho quí khách khi muốn du-lịch.

Lâm-quang-Rol.
Chủ nhiệm.

TIỆM ĐÓNG XE

Sẵn sàng bán đủ phụ tùng
đường Lares miên bài 99 và 101
(Đất-hộ) Saigon
Tạm-văn-Hiệp, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách dặng rõ : Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe-mui, xe hai bánh, xe kiển, xe kéo và cũng có bán các thứ xe cổ sửa lại chắc chắn; có bán đèn xe đủ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá tỉ bên tây chở lại, cao-su đặt đề thay trong bánh, kiểu đèn tây, đồ bắt [illegible] chiếc và xe song mã bằng da [illegible] rất khéo và chắc, có bán yên cời, chuông dẹp hai tiếu, bình đề thắp đèn khi đi theo xe. Sơn xe.— và sửa xe.

Cái xin quí khách có dịp đến Đất-hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi đa thiểu mua giúp làm ngởi, thì tôi rất cảm ơn hạ cố, Còn chư quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng hầu đáp.

Chủ-nhơn cẩn khải.

ĐÈN LÒA KIỂU MỚI

MẮC BẰNG DẦU LÚA

Đèn lòng đèn đứng, đèn treo
Bán tại tiệm

TRẦN-QUANG-NGHIỆM
200, đường d'Espagne Saigon

A. DENHOLM

N° 36-38, Rue Lefèbre N° 36-38
SAIGON

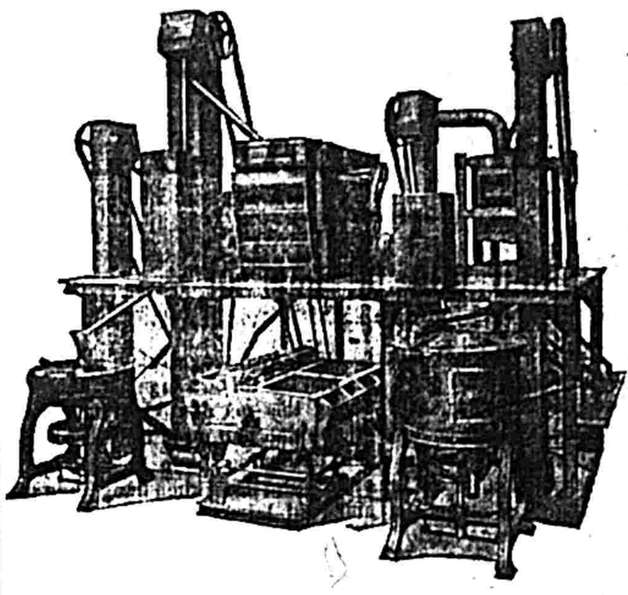

THIỆN NGHỆ VỀ VIỆC RÁP MÁY XAY LÚA GẠO

Đã ráp hơn 30 cái nhà máy từ 10 tấn cho đến 100 tấn ở tại Đông-Pháp.

Cam kết chắc chắn về sự lúa gạo xay ra đặng bao nhiêu và sự tiến bỉ chạy tốt của máy móc.

NGUYÊN GIÀN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY TRẦN
EMERIE — VÂN VÂN — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG — MÔ-TƠ
NỒI SÔ-DE V. V. GIÁ PHẢI CHẲNG

POUR LES :

ARMES DE CHASSE

DES MEILLEURES FABRIQUES FRANÇAISES ET BELGES

MUNITIONS

de Chasse, de Tir et de Guerre

POUDRES DE CHASSE

NOIRES & PYROXYLÉES

TOUS ACCESSOIRES DE CHASSE

EXPLOSIFS FAVIER

Demandez à L. JACQUE & Cie

69, Rue Catinat — SAIGON

NHÃN CON-BEO MÀU ĐỎ

THÙNG BA-RÍT MÀU VÀNG

Rượu Chác Đỏ
" Rivesaltes "
VIN ROUGE SUPÉRIEUR

Rượu Chác Trắng
" Courtalet "
VIN BLANC SUPÉRIEUR

Tốt thượng hạng và ngon hơn các thứ nhãn hiệu khác.

Rượu chác nầy bên xứ *Bordeaux* có danh tiếng đã lâu đời, uống vào rất ngon rất bổ mà mùi nó lại thơm tho, do nơi hãng chánh ở tại xứ *Bordeaux* gởi qua, mỗi khi chế vào ve thì có quan thầy thuốc đến làm chứng và xem xét rất kỹ lưỡng, mỗi ve đều có đóng con dấu nơi miệng kiến nút ve, là dấu riêng của hãng làm tin chắc chắn là rượu thiệt tốt.

Xưa nay chẳng có rượu chác nào *bổ dưỡng* cho bằng rượu chác nầy, hễ uống nó cho thường thì *một mày tươi tốt, đều hòa huyết mạch, bắt luận nam phụ lão ấu, bổn mua đều dùng được.* Hoặc *đau lưng mỏi gối ăn cơm chẳng thì nên dùng nó lắm*, hoặc muốn *an thai bổ sản* thì uống rượu chác nầy *khỏi lo hậu hoạn.*

Chư-tôn có mua rượu chác hoặc đỏ hoặc trắng, hãy nài cho đặng nhãn « CON-BEO » *màu đỏ*, nhãy trên thùng « BA-RÍT » *màu vàng* như trên đây vậy, mới là rượu chác thiệt tốt, thiệt ngon của Bổn-hãng, kẻo lắm thứ giả mạo tốn tiền mà vô ích.

Có gởi bán tại Saigon-Cholon và khắp cả Lục-Tỉnh ; Tiệm nào đều có trữ bán sỉ và bán le

TÂN TÂN HIỆP THÀNH

Ở tại đường Vietnot số 40 ngan chợ Saigon mới.

HUỲNH-VĂN-NHƯNG, kỹ-nghệp.

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kim thời, làm đã mau mà lại khéo, khi có làm ở ăn trần sẽ chương bằng đồng xi mi-kèn (Nickelé) quí khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, sin viết thơ thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức Contre Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đồng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUỲNH-VĂN-NHƯNG, cẩn-bạch.

Khăn đen lót dẹp

Nhiễu Bombay — Nhiễu Tàu và Bún nhứt hạng giá mỗi khăn..... 3$60
Có thứ Bombay hạng nhì..... 2 20
Có thứ Bùng hạng thường mỗi khăn 1 60
Khăn kết từ 8 lớp dến 4 lớp thôi.
Cúp tóc và để tóc có mái vấn khỏi đo nị. sang muốn kết đính lại phải đo conteur đề lúc mấy tắt phải chỉ rõ và dùng mấy lớp phân biệt kẻo tôi sẽ làm y theo, rồi gởi lại tử tế bằng Contre Remboursement thì quí vị phải chịu tiền gởi, nếu gởi mandat trước cho tôi thì sở phí tôi chịu vì gởi Contre Remboursement nhà giấy xa hơn 10 kilomètres tôi rao bấy nhiêu lời xin quí vị chiếu cố tôi rất cảm ơn.

Adresse,
NGUYỄN-VĂN-BÚP,
Propriétaire à Subi-đon Binh-nhâm
à Laitiêu.

HÔTEL DE CHOLON

Tân-Long lữ-quán

Kính cùng quí khách rõ: tôi dọn một tiệm ngủ hiệu Hôtel de Cholon, Annam kêu *Tân-Long lữ-quán*, ở đường Marins số 312; 4 từng phòng rộng mát và sạch sẽ lắm, từng dưới nhà hàng bán rượu tây và đồ hộp đủ thứ; từng thứ nhì và thứ ba phòng ngủ; từng thứ tư để chiếu mát đặng cho quí khách hứng gió cho thong thả.

Xin quí khách thừa dịp đi ghé đến tiệm tôi một lần thì rõ. Xin chiếu cố rất cảm ơn.

Nay kính
Chủ-nhơn : Kha-Ủ-Phàn

Biscuits Quốc-Nữ

Bánh đã thơm, lại ngon, để lâu được, có beurre, sữa bò, vanilline và chocolat, và không khí nào phá bọng.

Có bán lẻ nhiều thứ, như quí ông quí bà mua nhiều về bán lẻ, hoặc đem đi xa cho bà con, thì tôi có sẵn sẵn hộp lớn, hoặc thùng lớn, để cho quí ông quí bà dùng, rất tiện rất hạp phép vệ sanh.

Cũng có vỏ hộp theo kiểu bánh Âu-Mỹ hộp lớn 0$50 hộp nhỏ, trên 0$20, và có gởi bán tại tiệm bán hàng tây hàng tàu, lãnh nhiều của M. Nguyễn-khắc-Thường, ở đại-lộ Bonnard số 82.

Cung có lãnh làm bánh tiệc, hoặc tân gia tân quan vân vân.

Envoi contre-remboursement
Nguyễn-thị-Thân, 12, rue Lacrapaière.

THI-THỌ

Tiệm thợ Bạc

NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier, ancienne Maison de
Nguyễn-văn-Giáo
N° 13 rue Schrader Saigon.

Kính cáo cho quí ông quí bà rõ: Nguyễn tiệm nầy trước của Nguyễn-văn-Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơm là em kế nghiệp cũng làm đồ nữ-trang theo kiểu kiểm thời, nhưng là : trâm, chuyền, kiến, chuỗi, bông tai, nút áo, vàng đôi, kiến cẳng, neo bộng, neo đặt, dồng chiếc v... v.. Đồ thứ theo kiểm thời cũng như ngày trước vậy.

Xin quí ông quí bà, muốn dùng món chi xin đời gót đến tiệm tôi, hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, thì tôi cũng hết lòng theo ý quí ông quí bà dùng món chi thì tôi cũng hết lòng cẩn thận mà gởi đến cho quí ông quí bà dùng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier 13, rue Schrader SAIGON

ĐÁNH DÂY THÉP
Để như vầy :
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Cholon

DÂY THÉP NÓI
Số 638

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38.— CHOLON

CÓ BÁN CÁC THỨ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN BÀO CHẾ LẤY TÊN HIỆU NHƯ SAU NÀY

VỆ-SANH DƯỢC TỬU
(THUỐC RƯỢU NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG)

Thuốc rượu của tiệm Nhị-Thiên-Đường là một thứ thuốc rượu rất quí, do nơi tiệm chánh ở tại Quảng-Đông gởi lại ; thiên niên trường thọ đoạt tạo hóa chi công, xưa nay chẳng có thuốc rượu nào mà bổ dưỡng nhơn thần điều hòa huyết mạch, cường tráng tinh-thần, cho bằng thứ thuốc rượu nầy. Hễ uống nó thường thì mặt mày hồng nhuận ; gái trai già trẻ, bốn mùa đều dùng được, thật nó là bá bổ Thánh-dược ; công hiệu như thần.

Nếu uống thuốc rượu nầy thường thì dặng tiêu trừ bá bịnh tinh-thần khương kiện, định dưỡng toàn thân ; khai tỉ kiến-vị, máu mo đều-đặng, nước da mịn-màng ; những người mà tiên-thiên bất túc, hậu-thiên bất điều, thì nên uống nó cho thường mà bổ dưỡng.

Đờn bà mà vàng da ốm gầy thì nên dùng nó, hoặc muốn an thai bảo-sản, thì uống thứ thuốc rượu nầy khỏi lo hậu hoạn.

Ấy là một thứ thuốc Vệ-Sanh rất nên bổ dưỡng.

SÂM NHUNG HỒI NGUƠN VỆ SANH HƯỜN
THUỐC BỔ NGUƠN DƯƠNG GIA SÂM NHUNG

Thuốc hườn nầy là một phương thuốc của Tiên-Thánh để lại quân thần tá sứ chế luyện phải phép, lại dùng vị Bắc-Lộc-Nhung và nhơn sâm, thiệt là đại bổ nguơn thần. Bất câu là đờn ông đờn bà mà uống được thì khí huyết vận hành, tay chơn mạnh mẻ ; thiệt là một phương tư bổ rất hay đó. Bổn Đường mà tiềm được phương thuốc rất hay nầy thiệt là một vật báu, rồi lại chọn lựa các thứ dược liệu hạng nhứt, tuân theo phép mà nữa thì luyện ra cho thành cao, còn một nữa thì nghiền tán ra cho thiệt nhỏ hòa với sâm nhung và mật ong làm ra hườn.

Xin chư tôn hãy mua mà dùng thử, thì mới biết rằng bổn Đường khéo chọn Sâm nhung và các thứ dược liệu hạng nhứt mà chế luyện rất tinh-hảo. Xin kể những chứng dùng được và cách dùng kể ra sau nầy : Đờn ông mà tiên-thiên bâu-thiên chẳng đủ, tinh thần hao kém, hoặc lo lắng nhiều việc mà tỳ vị hư yếu hoặc thần chí bất định, hoặc bị trương phong tạ huyết, thì phải nấu trái táo đen lấy nước mà uống với thuốc.

Phàm kẻ học trò siêng năng học tập, tư lao quá độ, tinh-thần hao kém, tứ chi mỏi mệt, cứ mỗi buổi sớm mai uống 1 hườn, chiều uống 1 hườn, hễ uống lâu chừng nào thì tinh thần mạnh mẻ, học thức ắt thông minh. còn những người buôn bán lo lắng đêm ngày, hễ uống 1 hườn thì tinh thần tráng kiện, uống được nhiều rồi, đêm thức cả đêm cũng không biết mỏi. — Những người hút quá độ, thận hư khí suy, đàm ngăn bất khò-khè, thì phải dùng nước trà nóng mà uống thuốc.

Bất luận nam phụ lão ấu, khí huyết đều hư, hoặc già rồi mà thận suy khí yếu, gân cốt bải hoải, ăn uống chẳng ngon ; hoặc bị hàng đàm ngăn chận hoặc trúng khí hư hàng mà phải sanh ho, thì phải dùng nước muối măng mắng mà uống với thuốc. Đờn ông bị bạch trược, đờn bà bị bạch đái, hoặc đờn ông con trai nằm chiêm bao di-tinh ; phải dùng nước trà mà uống với hoàn thuốc, đờn ông thần-tinh đều lạnh, đờn bà mà tử-cung cũng lạnh thì rất khó mà kiếm con, mỗi buổi sớm mai và chiều đều phải uống một hườn, uống với nước trà.

Đờn bà mới đẻ phải uống một hườn cho bổ nguơn-khí.

Đờn bà mà bị tiểu sản (năm bốp đói) thì khí huyết rất suy, hoặc đờn-bà mới đẻ mà khí huyết kém hao, phải uống thuốc nầy với rượu, hoặc với nước gừng luôi.

Phàm uống thuốc nầy thì phải coi chứng bịnh chứng nặng nhẹ thế nào ; hễ nhẹ thì uống một hai hườn, còn nặng thì phải nóng cho được lâu, thì tự nhiên âm dương điều hòa, tứ chi cường kiện, da thịt mịn màng, thân thể ắt trở nên mạnh mẻ.

Hễ uống thuốc nươm nầy thì phải cữ đồ chiên nướng cùng là đồ sống lạnh sống sít đều chẳng nên ăn.

Chư-tôn huệ cố, xin hãy nhìn cho thiệt chữ hiệu Nhị-Thiên-Đường và ông PHẬT-MẬP, thì mới khỏi lầm.

Hộp kiến mỗi hộp 1 hoàn lớn giá là . . . . . 1 $ 00
Hộp kiến hai hoàn nhỏ. . . . 1 00
Hộp kiến 4 hoàn nhỏ giá . . 1 20
Hộp cây mun 2 hoàn nhỏ. . 0 60
Hộp cây mun 4 hoàn nhỏ. . 1 20

PHỤ-KHOA KIM-PHỤNG-HUỜN

Phàm đờn-bà khác hơn đờn-ông thì chỉ có 2 điều : 1° đường kinh, 2° sanh-dẻ mà thôi. Nên hễ muốn sanh con thì trước hết phải lo cho đường kinh đều đặng. Nếu đường kinh chẳng đều thì khó mà có thai cho đặng, ấy là phần nhiều, gốc bởi ngoại-cảm, hoặc tại lo, rầu, buồn-bực, ưu-uất trong lòng, làm cho khí huyết hao mòn, sanh nhiều chứng bịnh, đều cũng do nơi đường kinh không đều mà ra.

Tiệm tôi đây, từ ngày dặng phương thuốc mầu-nhiệm của ông Tổ truyền lại đến nay, hằng gìn lòng giúp cho đời, lựa những thuốc tốt, gia công chế ra mà làm hườn để trị cho các chứng bịnh đờn-bà đều dùng dặng hết.

Còn như bình thời mà thường uống thuốc nầy, thì khí huyết đầy đủ, chẳng hề sanh bịnh mà rồi sanh con đỏ chầu cũng nhiều, chi như đờn-bà có thai mà uống thuốc nầy thì lại dặng an thai bảo sản, chừng sanh con ra lại dặng mạnh mẻ nữa. Ấy là một phương thuốc rất hay, để trị các chứng bịnh đờn-bà hiệu nghiệm như thần đó.

Chủ trị các chứng kể ra sau nầy :

1° Đường-kinh hoặc trồi, hoặc sục, hoặc ít, hoặc nhiều ;

2° Bạch-đái, Bạch-dâm, ra hoài không dứt ;

3° Đường-kinh hoặc vàng dợt, hoặc đen bầm ;

4° Khí huyết đều hư, đường-kinh không có ;

5° Hoặc đường-kinh ra nhiều quá như muốn làm băng ;

6° Đường-kinh đi nghịch sanh ra thổ huyết, trong bụng thì đau ;

7° Thân thể chẳng yên, xây-xẩm mặt mày, ăn uống không tiêu ;

8° Đau lưng, mỏi cẳng, vàng mét, ốm gầy ;

9° Thai động chẳng yên, trong bụng đau hoài ;

10° Đẻ rồi ứ huyết mà đau, hoặc là nhau không ra.

CÁCH DÙNG : Mỗi ngày phải uống 1 hườn, uống với nước trà. Còn đờn-bà đẻ thì phải dùng nước dái con nít mà uống với thuốc.

CỮ KỴ : Những đồ sống-sít, lạnh-lẻo, cùng là đồ rang nướng nóng-nảy độc-địa chẳng nên dùng.

Mỗi hộp 2 hườn giá là . . . 1 $ 00

BÁNH CAM TÍCH

Tại nhà thuốc Nhị-Thiên-Đường, Ông lương-y VỆ-TẾ-SANH, chọn các thứ thượng hảo dược-liệu mà bào chế ra như bánh, mùi ngon ngọt, để cho con nít ăn trừ các chứng cam-tích, sát trùng hay lắm.

Thường con nít hay có sanh trùng lải, nước da vàng, ốm yếu, bụng nổi gân xanh, đau bụng, làm biếng ăn, hoặc tiêu ra bọt ;

Các chứng nói trên đây đều là bởi mang chứng cam-tích mà ra.

Vậy nên làm thử bánh nầy để cho những con nít và người lớn ăn có ích lắm, có trùng lải thì nó tiêu ra, như không có trùng lải, mà thường ăn bánh nầy, mạnh tỳ-vị, da thịt càng tươi, nếu ăn dặng lâu chừng nào, thì càng ngày càng mập.

Chư-vị có mua thì hãy nhìn cho chắc cái nhãn Ông-phật hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, mới phải là thứ thiệt, kẻo lầm thứ giả ăn vào thêm bịnh.

GIÁ LẢ :

Mỗi gói mười bánh. . 0 $ 10
Mỗi hộp 100 bánh. . 0 80

Maison TAC-LY
TRẦN-THOẠI, Propriétaire
97, 99 Boulevard Charner 97, 99
SAIGON
Horlogerie — Quincaillerie
Fournitures de toutes les matières grasses
Lampisterie à pétrole, essence, à acétylène et à électricité
Disques et Machines Phonographes
COMMISSION, IMPORTATION ET EXPORTATION

Ai muốn có lợi 20 %

Trước khi cất nhà hay là phố, xin đọ nơi nhà *Vĩnh-xuân-Long*, là một cửa hàng của người Annam mới lập tại *Bà-Chiểu*, làng *Thạnh-mỹ-An*, ở con đường vòng *Bà-Chiểu* qua Thị-nghè, tục kêu là đường hàng xanh, bạt *Giadinh*.

Tại nhà *Vĩnh-xuân-Long* nầy có bán đủ các thứ cây: dầu, sao, gỗ, ăn ván, hoặc cưa sẵn, hoặc chưa cưa, và đá tảng, đá miếng xây nền, giá thật rẻ hơn các nơi, vì là cây nhà là ruộng, chớ chẳng phải mua đi bán lại như bạn hàng khác.

Người ở xa mua cây, ván và đá, thì nhà *Vĩnh-xuân-Long* cũng có thể đem đến tại chỗ mà giao ; và cho dặng giao thiệp cùng nhau trong cuộc thương trường, thì chủ nhà *Vĩnh-xuân-Long*, có ý muốn lập tiệm ngành trong lục châu, vậy xin ai muốn trữ đá, cây và ván cưa sẵn rồi mà bán lại, thì xin đến, hay là viết thơ mà thương nghị.

Chủ nhơn :
NGUYỄN-VĂN-THỌ.
Marchand de bois Tâyninh.

HOTEL D'ANNAM
Nam-Việt Khách-Lầu
N° 77 à 80, Boulevard Charner
10, Quai Le Myre de Villers
Đường Kinh-Lấp đường Carabelli và đường mé sông Le Myre de Villers, SAIGON

HUỲNH-HUỆ-KỲ, Chủ tiệm

Kính cùng Quí-khách rõ: tôi dọn một tiệm ngủ hiệu là HOTEL D'ANNAM (*Nam-Việt Khách-Lầu*) phòng rộng mát và sạch sẽ lắm, cũng có dọn phòng ở từng dưới đất được cần tiện Quí-khách, xin Quí-khách thừa dịp đi Saigon đến tiệm tôi mà nghỉ lấy làm thong thả lắm.

Lại tôi mới mở thêm một giải phòng ngành rất mát mẻ tại đường mé sông Le Myre de Villers, lối trước ga xe-lửa nhỏ cũ, nhà số 10, Saigon.

HUỲNH-HUỆ-KỲ, Cẩn khải.

TRẦN-LONG
THỢ ĐÓNG GHẾ MÂY
ROTINIER
Réparation des Raquettes
Rue Turc n° 18
SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi, chuyên có một nghề làm ghế mây theo kiểu Hồng-kong, ghế dài, ghế dựa, ghế nghỉ, bàn có nhỏ có, đủ thứ, đồ dùng rất khéo rất đẹp, có sẵn vật mẫu, đã đành trái lòng : giá rẻ hơn các hiệu khác. Kính chiết-vị đến chơi, tôi rất lòng tiếp đãi.

THÂN-LONG cẩn khải

NGUYỄN-VĂN-BẢO
EPICERIE
129, Rue d'Espagne, 129
SAIGON

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ
Giá rất rẻ hơn các nơi

Tiệm tôi khai trương đã hơn mười năm, buôn bán chắc chắn và chiêu hiền đãi sĩ rất ư tế, giá bán cũng nới hơn các nơi.

Tại tiệm tôi có bán đủ đồ gia vị, như bánh hộp, bánh sữa, Sô-cô-la, Sữa đặc, Bơ, Đồ-heo muối, đồ hộp trái cây, Ch-pha, Đường cát trắng, Cà-môi, Savon Chem, Savon Cadum, Savon Marseille, Savon Đầu-Con-Rùa, dầu Essence de Menthe thứ tốt, Giày Cao-su, Nón Casque trắng, giấy, viết, mực, đồ học trò dùng, Rượu chát đỏ, Rượu chát trắng, Rượu Cô-Nhắc (Cognac) Rượu Champagne, Rượu rom (Rhum) Rượu ngọt, Rượu khai vị, nước suối đủ đồ đóng trong đám tiệc và nhiều thứ nữa không thể nào kể cho hết?

Tiệm tôi có làm Đại-Lý cho mấy hãng lớn tại Saigon, như Rượu Champagne *Moët et Chandon* nhãn xanh thứ thiệt, Rượu Cognac *Fidieux et Cie* (Rượu nấu ngon hơn các thứ hiệu khác mà giá rẻ vậy), Rượu CHÁO ĐỎ «*Amontillado*» và Rượu CHÁO TRẮNG «*Courtelet*» nhãn hiệu «*Con Bee*» là một thứ Rượu Chát hạng nhứt thiệt tốt và rất ngon hơn các thứ nhãn hiệu khác, có danh tiếng bên xứ Bordeaux đã lâu đời.

Đến mua càng phải tin tưởng
Đồng hàng giúp lẫn, lợi quyền cho đây.
Kính khải

Huê phương lầu
PHOTOGRAPHIE ET AGRANDISSEMENT
244 Rue des Marins Cholon

Tiệm chụp hình Huê-Phương-Lầu nầy mở ra đã đặng ngoài 1 năm nay, chư quí vị đến chụp hình đã nhiều, thấy đều biết tiếng, chẳng có tiệm nào bì kịp.

Vì chư vị chiếu cố ngày một thêm đông, cho nên tiệm chẳng nệ tốn của hao công mới sắm thêm các thứ y phục Hát Bội rất nhiều thứ, lại có quần áo tây, tàu, đủ kiểu, đồ nữ trang rất nhiều, và mới có nhiều bức tranh cảnh như cảnh vườn hoa, cảnh rừng núi, cảnh phòng khách, cảnh cầu, máy bay, tại bên đại pháp mới gởi lại coi rất tinh thần lắm như thiệt, vậy quí vị muốn chụp kiểu nào cảnh nào thấy đều như ý. Tiệm tôi có mướn thợ làm tinh rất tinh nghệ chụp trong 2, 3 ngày là được hình, thiệt muốn sao được vậy, xin quí vị hãy đến chụp thử đi đặng vừa lòng chẳng sai.

Mới mở thêm phòng chụp hình ban đêm, chụp cũng như ban ngày vậy.

Tiệm tôi có bán đủ thứ đồ làm hình tại bên tây gởi lại, và có khuôn hình nhiều kiểu rất xinh đẹp.

GIÀY DÉP BẮC-KỲ
Có tiệm đóng tại Hànội
kiểu khéo, chắc mà tính giá nhẹ

Bán sỉ và lẻ tại tiệm : TRẦN-QUANG-XUÂN (đầu chợ mới), 168 đường d'Espagne Saigon.

Có bán : Mền nỉ, mền bông, khăm, xe máy, đồng hồ, đồ Aluminium, ghế Thonet thiệt, giày nón và các đồ tạp hóa vân vân, mua thẳng các lò bên Pháp-quốc, giá nhẹ.

TIỆM BÁN HÀNG BẮC
Đường Paul Blanchy số 11 và 13, gần nhà máy nước lạnh. — SAIGON

Kính trình quí ông, quí bà đặng rõ bổn tiệm mới nhận được nhiều món hàng ngoài Bắc gởi vô như sau nầy :

Đồ đồng : Các kiểu lư chơn, lư mão tre, chân đèn, lục bình cắm bông và chậu trồng kiểu văn vân...

Đồ cẩn và đồ chạm làm bằng cây gỗ và trắc : Sập cẩn và chạm, tủ thờ và tủ để salon, các thứ liễn cẩn giải và vẫn, bình phuông, thọ bình, hoành, và khay, cùng các thứ ghế Salon ngồi chơi trọn bộ (1 bàn, 2 tràng kỷ và 4 ghế, và thứ ghế salon thường (1 bàn và ghế).

Đồ làm theo kiểu kim thời và thanh nhã.

Đồ thêm : Giải giường, nắp bàn, tranh, áo gối và các thứ đồ chưng trong nhà làm rất tinh xảo và bán giá hạ hơn các tiệm khác.

Như quí ông, quí bà ở Lục-Châu có về chơi Saigon xin mời các ngày quí bộ lại coi, như muốn mua hoặc đặt bổn tiệm, đã sẵn có đủ kiểu, và xin hãy lòng tiếp rước.

Chủ nhân kính cáo.
PHÙNG-VĂN-XUÂN.

SONG-MỸ KỲ-DUYÊN

HỒI THỨ NHỨT

(Tiếp theo)

Ngờ đâu à Tiểu thơ coi chim ấy là Võ Diệm chớ chẳng phải Võ-kiều là người của Hữu-Bạch đi coi đó. Tô-hữu-Bạch tưởng Ngô-lịnh ái Võ-kiều là đó chớ ai, thấy rồi xiêu lòng ngã chí, nghĩ rằng coi dễ nghe lời Trương-mai-bà thì lãm cả đời rất nên thiệt hại, bèn tháo luôi về nhà,

Qua ngày sau Trương-mai-bà lại hỏi thăm Tô-hữu-Bạch có đi ra đó như lời Lão-bà đã dặng chưa ? Tô-hữu-Bạch nghĩ rằng : Ngô-hàng-lâm là bực quan-quyền danh dự với đời, nếu nói rằng mình có đi rình coi con người thấy không nhan sắc mà không ưng thì người đã mất danh tiếng lại xấu hổ với đời, nói mình là dửa khi thị người mà dễ hờn cho người lớn thì mình cũng chẳng ra chi. Thôi chi bằng lấy việc khác mà từ với Lão-bà thì hay hơn. Tô-hữu-Bạch nói với Trương-mai-bà rằng : Ngày tôi hứa với Lão-bà đó, không dè tôi chẳng đi đâu được mà thấy Ngô lịnh-ái. Trương mai-bà lại hỏi nữa rằng : Sao mà đại nhơn không đi là bởi sao ? Đáp rằng : Tôi không đi là tôi nghĩ rằng : Ngô hàng-lâm là nhà quan-quyền, nếu tôi lên mà coi lịnh ái của người, rủi có ai hay dặng mà nói lại thấu tai người thì tôi ra người bất nhã, thôi xin Lão-bà chịu phiền nói tôi xin từ.

Trương-mai-bà tuy biết nói đã nhiều lần mà Tô-hữu-Bạch cũng cứ việc xin từ, mà Trương-mai-bà cũng nói mãi không thôi. Trương-mai-bà nói : Xin đại-nhơn phải suy cùng nghĩ kỹ, chẳng cần chi phải gợi cho tạn mặt, lời tôi nói đại-nhơn đó chẳng sai đâu, Tô-hữu-Bạch đáp rằng ! Tôi cũng biết Lão-bà hết lòng giúp tôi nhưng chẳng phải dặng thấy Ngô-lịnh ái mà thôi tôi nghĩ rằng : nhà Ngô-hàng-lâm là nhà quan quyền sang cả còn tôi là một tên Tú-tài nghèo cực thà tôi kiếm chỗ theo bực tôi mà thôi cho khỏi dời nghị luận. Trương-mai-bà nói Đại-nhơn nói cũng phải, song mà người ta muốn gả con cho đại-nhơn chớ phải đại nhơn lên cầu người ta hay sao mà ngại. Tô-hữu-Bạch đáp rằng : Đã biết rằng Ngô-đại-nhơn có lòng hạ cố, song tôi cũng hỗ với lương tâm, nên tôi quyết xin từ, cảm phiền Lão-bà đừng ép tôi chi nữa Trương-mai-bà đã mấy phen nói hết lời không dặng, bèn từ biệt ra về.

Đoạn Trương-mai-bà nói với Tô-hữu-không dặng trở về trả lời cho Ngô-hàng-lâm hay, bữa nọ lại chẳng có Ngô-hàng-lâm ở nhà, có mình Ngô-phu-nhân, Ngô-phu-nhơn thấy Trương-mai-bà đến bèn mời vào nhà trong biểu kỗ tỳ-nữ nhắc ghế mời ngồi mà hỏi rằng : Tiệc cầu thân đó Lão-bà nói xong chưa ? Lão-mia-bà lắc đầu mà đáp rằng : Việc đời khó liệu, dâu ngờ Tô-hữu-Bạch là một vị Tú-tài nghèo khó, Ngô-đại-Nhơn muốn gả lịnh-ái mà người không chịu cưới, thiệt Tô-hữu-Bạch tôi cũng cho là một người vô phước. Ngô-phu-nhơn nói : Lão-gia tôi thường khen Tô-hữu-Bạch là người tướng mạo trung thành, sao lại có dâu như thế. Trương-mai-bà lòng giận Tô-hữu-Bạch bèn nói với Ngô-phu-nhơn rằng : Người ta không cầu mình thì thôi. Lịnh-gia-gia cũng chẳng cầu người chi nữa. Gần đây cũng có một vị công tử là lịnh-lang của Vương-Đô-đường, năm nay mười chín tuổi, việc học hành cũng chẳng kém chi Tô-hữu Bạch, Vương-đô-đường cũng đang kiếm chỗ cầu thân cho lịnh lang của người, mà Vương-đô-đường cũng là dải-các trâm-anh xứng đáng, xin lịnh Phu-nhơn trao lời lại cùng Lịnh-gia-gia tôi sẽ làm mai lịnh-ái cho lịnh-lang của người Trương-mai-bà nói dứt lời trà nước xong-xuôi bèn từ tạ ra về.

Chẳng bao lâu Ngô-hàng-lâm cũng về đến, Ngô-phu-nhơn bèn thuật công việc Trương-mai-bà nói Tô-hữu-Bạch không nhậm lời, Ngô-hàng-lâm suy-nghĩ hồi lâu nói thầm rằng : Mình là người danh-giá đất nầy mà mình đã có lòng chiếu-cố muốn gả con mình cho người mà người từ là cớ nào, hay là bởi Trương-mai-bà vụng lời nói sao đó nên người không khứng nói con mình, thôi để cậy người khác thì có khi xong việc.

Đoạn Ngô-hàng-lâm tính cậy người chẳng phải là người làm mai-mối như Trương-mai-bà vậy. Nguyên người nầy làm Giáo-sư trong trường cao-đẳng quí danh là Lưu-ngọc-Thành. Ngô-hàng-lâm bèn sai kẻ gia-đình đem thơ mời Lưu-ngọc-Thành đến dặng cậy người giúp giùm công việc cho con mình. Trương-ngọc-Thành dặng thơ chẳng biết chuyện chi, nhưng cũng sẵn lòng đi đến.

Lưu-ngọc-Thành đi đến nhà Ngô-hàng-lâm phân chủ khách cùng nhau, trà nước xong-xuôi, Lưu-ngọc-Thành bèn hỏi Ngô-hàng-lâm rằng : Tôn huynh kêu tôi có việc chi chăng ? Đáp rằng : Có việc cậy hiền đệ một đều vì con gái ta tên là Võ-Kiều năm nay đã mười bảy tuổi, cũng có tư dung đức hạnh, lại có biết học hành, bấy lâu nhà đương môn đối hộ cũng nhiều nơi muốn cầu thân với ta mà ta cũng chọn chưa đặng chỗ nào xứng đáng, vì con cháu của mấy tay giàu có đó, tiền-của thì nhiều, nhưng việc học hành có ít nên ta không chịu gả. Duy ngày nọ nhơn tiết lành ta đi thương hoa mai ngoạn cảnh nơi chùa Linh-cốc-tự, thấy bài thơ thưởng mai của Tô-hữu-Bạch làm dán nơi vách chùa, văn từ tuyệt diệu, lại mới nghe người thì dậu cũng cao, ta muốn dam con gái ta mà gả cho người.

(Sau sẽ tiếp theo).

Imp. du Đông-Pháp Thời-Báo 71, rue Mac-Mahon.
Tirage 3.000 ex.
Le Gérant : NGUYỄN-KIM-ĐỈNH.